

Bibelläsningplan

14 dagar

2020

Vi lever i en orolig tid. På ett sätt har vi alltid gjort det,
men nu blir det oundvikligt för de flesta av oss.
Ett virus från Kina påverkar vår vardag. Här i Umeå.
Kanske utmanar det också din tro?

Inget kan vara bättre än att vända sig till Gud i bön,
till varandra för uppmuntran och vägledning
och till Bibeln för sanningen.

Om oss.

Om världen.

Om Gud.

Jag vill därför bjuda in dig att läsa Bibeln tillsammans.
Jag hoppas att vi genom de texter som är valda kan återerövra
något av det trons språk
som genomsyrar Bibelns texter.
Ett språk som hjälper oss att både sätta ord på det som är svårt,
och att sätta det i relation till det som är vårt hopp.

Gud vill höra vad som ligger på ditt hjärta.
Så låt dessa fjorton dagar bli en möjlighet.
För Guds ande att röra vid ditt liv.
För Guds sanning att skingra lögnen.
För Guds frid att landa djupt i ditt bröst.
Och låt oss tillsammans staka ut en väg
för Guds församling i Umeå.

Varför 14 dagar?

Så lång är den rekommenderade karantänen
för någon som varit nära smitta.
Låt oss lägga samma tid på att låta oss förvandlas
genom förnyelsen av våra tankar!

Var välsignad,
David Davage

Dag 1: Beskyddet

Läs Psalm 91

I flera tusen år har Psalm 91 betts runtom i världen. I psalmen, som skulle kunna kallas för en mönsterpsalm för förtröstan, ber psalmisten Gud att beskydda och bevara. Mot allt ont.

Mitt i denna värld, som beskrivs som en farlig plats, finns beskydd hos Herren. En bön att ta fasta på också i vår tid. Psalmisten lever med föreställningen att livet kan ta slut när som helst. Men han lever också med vetskapen att livet ytterst bara finns hos Gud. Därför söker han sig till Gud. Längtar efter Guds närhet. Och sträcker sig mot Guds beskydd.

Vad är du rädd för? Och var söker du din tillflykt? Idag omges vi av försök att kontrollera tillvaron. Statistik. Förutsägelser. Kanske slår de in. Kanske inte. Men vi får bekänna oss till en Gud som har allting i sin hand. Även om vi inte har alla svar. Vad behöver du överlämna till Gud? Jesus citerar denna psalm i Luk 10:19. Många har under historiens lopp haft Psalm 91 inskriven i ett smycke, eller på sina dörrposter, husväggar och anteckningsböcker. Idag kan vi få stämma in i bönen tillsammans med dem. Påminna oss om vem som egentligen har all makt.

Dag 2: Inristad

Läs Jes 49:8–16

Gud hör bön. Bön gör skillnad. Hela Bibeln är full av vittnesbörd på hur Gud svarar an på folkets bön. Ändå är det så ofta som folket upplever att Gud är långt borta. Att Gud har glömt. I denna text är folket i exil. Fångenskapen i Babylon. De undrar vad som ska hända. Hur länge måste de vänta innan livet kan återgå till det normala? Kommer det vara såhär för alltid?

Svaret är tydligt. Nej. Det kommer inte alltid vara såhär. För Herren förbarmar sig över de plågade. Han glömmer aldrig sitt folk. Varför? ”Över mina händer har jag ristat dig,” säger grundtexten. Samma typ av ristning som man gör när man skriver på en lertavla. Eller en sten. Vi tror på en Gud som visar världen sin kärlek genom de märken Gud har på sina händer. Guds seger över allt ont, allt lindande och all sorg är inristad i Jesu händer.

Känner du dig bortglömd? Jesus ser dig. Han känner dig vid namn. Du kanske idag tänker på någon som känner sig ensam? Idag är en bra dag för telefonsamtal.

Dag 3: Dygderna

Läs Rom 12

Någon sade en gång att Gud alltid ger oss *mer* än vi klarar. Vi är kanske vana att tänka tvärtom. Är det inte så vi läser 1 Kor 10:13? Vad står det där egentligen? Gud är trofast och skall inte låta *er* provas över förmåga. *Er*. Inte "dig". Vi möter ibland svårigheter som är för jobbiga för oss. Som Paulus i 2 Kor 1:8. Varför? För att vi inte är tänkta att leva det kristna livet på egen hand. Vi behöver varandra. Särskilt i dagar som dessa får vi tillsammans bära varandras bördor. Ringa ett uppmuntrande samtal till någon som har svårt att se mitt i mörkret. Slingra orosmolnen. Ersätta dem med bulldoft. Eller en god gärning. Livet vi är kallade att leva, livet i Kristus, tar inte paus med Corona. Tvärtom. Det är nu vi verkligen har möjlighet att luta oss på Kristus. Och på varandra.

När C. S. Lewis under andra världskriget skriver till alla de som var rädda för den nya fruktansvärda atombomben säger han såhär: "Låt oss inte överdriva det nya i vår situation. Tro mig, du och alla dom du älskar var redan dödsdömda innan atombomben uppfanns." Låter det krasst? Jag håller med. Men sedan fortsätter han: "Därför är det första vi måste göra att ta oss samman. Om vi alla ska gå under av en atombomb, låt då bomben nå oss när vi gör förnuftiga och mänskliga saker: be, arbeta, undervisa, läsa, lyssna på musik, bada barn, spela tennis, prata med våra vänner. Inte hopkurade som livrädda små lamm och bara tänka på bomber. Bomben kanske kommer förgöra vår kropp men den behöver inte uppta våra tankar." Dras du lätt med i behovet att hålla dig uppdaterad på det senaste läget? Idag kan du istället få låta Guds ande förvandla dig genom förnyelsen av dina tankar.

Dag 4: Uthålligheten

Läs Rom 5:1–5

Ett liv i Jesu efterföljd är ett liv där vi får del av Jesu seger. Där vi får tillgång till nåden. Segern har ställt allt på ända. Men vad innebär det i praktiken? Psalm 1 verkar mena att för den rättfärdige går *allting* väl (Ps 1:3). Så ser det inte riktigt ut. Ett kristet liv är ett liv där vi förvisso sträcker oss mot den verklighet där Gud torkar alla tårar, men under tiden får vi arbeta på vår frälsning. Så kan Gud verka i oss så att vi i både vilja och gärning förverkligar hans syfte. Lidande är ingenting vi ska fly från. Det är inte heller någonting vi ska söka. Men när det kommer får vi lära oss att tala tro på nytt. Så att vi i lidandet kan få visa på hoppet. Klarar vi det själva? Knappast. Vi behöver varandra. Och vi behöver Anden.

Dag 5: Protesten

Läs Ps 143:4–12

Vi kanske ibland känner oss som psalmisten. Modlösa. Vi ser tillbaka på vårt liv. Jämför med hur det ser ut just nu. Och vi tappar all kraft. Hur blev det såhär? Så fort? Vi vet inte riktigt varför. Men vi anar hur lösningen stavas: Guds närhet. ”Låt mig var morgon få möta din trofasthet”. Egentligen står det inte så. Det står ”Låt mig var morgon få *höra* din trofasta kärlek.” Morgonen. Då solen går upp. Då skuggorna flyr. Då värmen når vår panna. Morgonen förknippas i Bibeln med tiden då Gud räddar. ”Din nåd är var morgon ny”. Det är här vi ser hur Gud vandrar i sin trädgård. Men i motsats till människorna i Edens lustgård som hörde Gud vandra i morgonvinden och flydde vill psalmisten höra Guds vind. För där Guds ande är, där är liv. Där är ljus. Där är helande.

Visa oss, Herre, vilken väg vi ska gå! Vi sätter vårt hopp till dig. Må din goda ande leda oss. Idag och alla dagar. Påminn oss om att lyssna efter dig. Hjälp oss att bli stilla. Att rensa luften från det dagliga bruset. Så att vi hör dig. Amen.

Dag 6: Godhet och nåd

Läs Ps 23

Om vi bara har läst en psalm i vårt liv är det nog denna. En förtröstanspsalm. Den lär oss att oavsett våra omständigheter är Gud med oss. Vi behöver inte frukta. Vi har en herde som leder oss. Genom det djupaste mörker.

Vi läste igår om hur Anden kan få leda oss. Anden, som på hebreiska snarast betyder andedräkt eller vind. Därför blir Guds tillvända ansikte så viktigt i psalmerna. För när Gud vänder sitt ansikte till oss får vi del av Guds andedräkt. Och så får vi liv. Eller som det står i Ps 104:29–30: ”Du döljer ditt ansikte, och de blir förskräckta, du tar ifrån dem deras ande, och de dör och blir åter till mull. Du sänder din ande, då skapas liv. Du gör jorden ny.” Med Guds vind i ryggen får vi hjälp att hålla riktningen.

I detta tar Psalm 23 ytterligare ett steg. Egentligen står det inte i vers 6 att godhet och nåd ska *följa*. Det står att godhet och nåd ska *förfölja*. Jaga. Nåden jagar in psalmisten i Guds närhet. In i Herrens hus. Så länge han eller hon lever. Ja, självklart, för om psalmisten lämnar Guds hus lämnar han Guds närhet. Och det är bara där det finns liv. Vill du låta Gud leda dig? Vill du låta dig jagas av nåden idag?

Dag 7: Ordet

Läs Joh 1:1–14

Ljuset lyser i mörkret. Har du tänkt på att mörker aldrig kan hindra ljus? Hur litet ljuset än är syns det alltid. Oavsett hur tjockt mörkret är. Behåll den bilden. Och så tänker du på Jesus. Ordet. Precis som ljuset lyser i mörkret är Jesus ljus för den här världen. Och det fantastiska är att det smittar av sig. Jesaja säger att det folk som vandrar i mörkret ser ett stort ljus, över dem som bor i mörkrets land strålar ljuset fram. Johannes håller med. Men det sanna ljuset, Jesus, ger inte bara ett folk ljus. Han ger alla människor ljus. Och säger åt sina lärjungar att de nu är världens ljus (Matt 5:14). Ett ljus i mörkret. Hur litet ljuset än är syns det alltid. Vad innebär det? Oavsett hur litet vårt vittnesbörd är syns det ändå. För Kristus lyser i oss. Oavsett hur tjockt mörkret är omkring. Är det kanske till och med så att det lilla ljuset sticker ut än mer om mörkret är kompakt?

Men hur kan Jesus vara världens ljus? Johannes berättar att han blev människa. Han ”bodde bland oss.” Eller, som det står, ”tältade bland oss”. Inte så att han var på hajk. Snarare så att han var Guds tabernakel. Guds tempel. Mötet mellan himmel och jord. Guds närvaro på jorden. Och han var fylld av nåd och sanning. Vill du låta dig fyllas av detta ljus? Av denna nåd? Av denna sanning? Så att ditt liv kan få reflektera det till din omgivning?

Dag 8: Ny skapelse

Läs Upp 21:1–5, 22–27; 22:1–5

”Dölj inte ditt ansikte”. Så var psalmistens rop. Och så kan vårt rop se ut idag. Men vi vet att det bara är för en tid. För Gud har i sin nåd låtit oss få ana vad som kommer. Vi läste igår att Jesus var Guds tabernakel. Ljuset. Idag ser vi hur det ser ut när den sanningen landar fullt ut. Staden behöver varken sol eller måne. För Lammet är dess lampa. Inget tempel behövs, för Gud och Lammet är templet. Närvarande fullt ut i den nya skapelsen. Döden är besegrad. Allting är nytt. Alla tårar är torkade. Alla sår läkta. Och vi får se Guds ansikte. Vi får ta del av Guds andes liv. Detta är vårt hopp. Det är detta som ger saker sina rätta proportioner i vår tid. Som hjälper oss att prioritera. Hålla fokus på det som är väsentligt. Låt oss därför fortsätta be om att mer av den fantastiska verklighet vi möter i dagens text ska få landa mitt ibland oss. Herre, låt oss få se ditt ansikte!

Dag 9: Masken och Guds svar

Läs Ps 22

I alla livets skeden och skeenden är vi givna ett språk. Så att vi kan tala tro. Leva i hoppet. Men ibland har vi nog glömt bort vissa nyanser. Som det trons språk vi har i dagens text. Vi kanske fastnar på lägesbeskrivningen. Psalmisten verkar inte ha det tipptopp. Men notera en sak. Och den är viktig: psalmisten själv har inte gjort någonting fel. Han är rättfärdig. I de flesta av de så kallade individuella klagopsalmerna är det så. Lidande har drabbat, men inte på grund av synd.

All nöd är inte syndanöd.

Allt lidande har inte en förklaring.

Egentligen vill psalmisten inte ha svar. ”Varför har du övergivit mig?”. Han vill inte ha en förklaring. Han vill bara att Gud ska komma tillbaka. Visa sig. Vända sitt ansikte till honom. Så att han slipper vara en mask. Och istället blir som människan i Ps 8: krönt med ära och härlighet. Vet ni vad? Gud svarar. Vi kan ana det i psalmen. Den slutar med ”ty han grep in”. Men vi får vända oss till en annan text för att se det tydligt. I Psalm 22 ropar psalmisten ”Jag är en mask, inte en människa.” I Jes 41:14 svarar Gud: ”Var inte rädd, Jakob, lilla kryp, Israel, du stackars mask. Jag hjälper dig, säger Herren, Israels Helige är din befriare.” Gud möter oss där vi är. I vår ibland snedvridna självbild. Och Gud raljerar inte. Gud talar liv in i situationen. Därför behöver vi ibland sätta ord på saker. Utan att censurera våra känslor. Precis som psalmisten. Att sjunga och be klagopsalmer är inte att ifrågasätta hoppet. Det är att förankra det. För Gud hjälper oss. Gud är vår befriare. Vad behöver du ropa till Gud idag?

Dag 10: Döden och segern

Läs 1 Kor 15

Stå fasta och orubbliga. Det låter lite som det där C. S. Lewis påminde oss om för några dagar sedan. Varför ska vi stå fasta? För att Gud har vunnit den avgörande segern. Dagens kapitel fångar det centrala i vår tro. Samtidigt utmanar det oss. För här ställs saker på sin spets. Vår tro är meningslös om livet tar slut när vi dör. Om Corona får sista ordet har vår tro varit förgäves.

Runtomkring oss ser vi hur döden kryper närmare. Många fylls av fruktan. Hur reagerar du? Eleonore Gustafsson skriver i tidningen *Dagen* om hur kristna på 1300-talet, i digerdödens tidsålder, gav ut bilderböcker på temat ”konsten att dö”. Det låter kanske märkligt, men man verkar ha ansett det viktigt att förkunna hur man dör *kristet*. Varför? När Jesus sa ”följ mig” innefattade det också vandringen till Jerusalem. Korset. Döden.

Men den kristna berättelsen slutar inte där. En kristen tro är ingen kristen tro om det slutar där. Döden är en del av livet, men den får inte sista ordet. Därför påminner Paulus oss om något annat. Att vi inte behöver vara rädda. Inte för lidanden. Inte för förföljelser. Inte ens för döden.

Dödens udd är bruten! Vi ska leva om vi än dör! ”Om de döda inte uppstår, låt oss äta och dricka, ty i morgon skall vi dö”. Men nu uppstår de döda. Döden är uppslukad och segern är vunnen. Därför kan vi ge våra liv. I tjänst för andra. Inte dåraktigt. Obetänksamt. Utan trofast. För vårt hopp sträcker sig in i evigheten. Kristna i Wuhan klädde sig i gula skyddsdräkter och betjänade sina grannar trots att det var förbjudet. Kärleken till nästan var större än fruktan för straff. Än rädslan för döden. Vad kan vi göra för vår stad idag?

Dag 11: Hoppet

Läs Rom 8:20–27

Visst är det befriande att veta att när vi själva inte hittar orden har vi någon som redan vet. När Jesus lämnar sina lärjungar står det att han andas på dem och säger ”ta emot helig Ande”. Hjälparen, Guds andedräkt, är inte bara den som leder oss, den som befriar oss, utan också den som ber för oss.

Vi vet inte alltid *hur* vi ska be. Särskilt inte i en tid då allting ställts på ända. En amerikansk pastor skrev för några dagar sedan på Twitter att vandringen med Gud innebär att vi måste lära oss att vandra med obesvarade frågor. Som Paulus också säger här: vi hoppas på det vi inte ser. Det ligger ännu i framtiden. Samtidigt får vi en försmak redan nu.

Ibland låter det som att Paulus till och med säger emot sig. För skriver han inte att vi har förts in i Guds älskade sons rike (Kol 1:13), samtidigt som vi fortfarande väntar på att ärva Guds rike (1 Kor 15:50)? Att vi är frälsta av nåd (Ef 2:5), men samtidigt väntar på att vinna frälsning (1 Thess 5:8–10)? Vi har friköpts genom Jesus Kristus (Ef 1:7), men väntar på att bli friköpta (Ef 1:14)? Att vi är rättfärdiga (Rom 5:1), men väntar på att vinna rättfärdighet (Gal 5:8)? Att vi har uppstått med Kristus (Kol 3:1), men väntar på att en dag uppstå (1 Kor 15:21–23)? Här göms en djup och viktig sanning. I den tid vi nu lever har vi Guds seger i ryggen. Jesus har dött och uppstått. Samtidigt har vi Jesu återkomst framför oss. Vi väntar fortfarande på den. Allt som Gud har lovat finns i Kristus. Redan nu. Men ännu inte. Vi kan därför vila tryggt samtidigt som vi sträcker oss efter mer. Vi kan formulera vårt hopp samtidigt som livet är trasigt. För Gud har riktat vår blick.

Dag 12: Tilliten

Läs Ps 146

Ett av Bibelns tydligaste teman är det som uttrycks i verserna 7–9: Herren ger de svaga stöd. Herren är nära dem som ingen hjälper. Hos dem som ingen sätter värde på. Där är Gud. Med sin rättvisa. Med sin nåd.

Tanken var att folket skulle leva ut detta. Tanken var att kungen skulle visa hur det skulle se ut (Ps 72:4, 12–14), men man misslyckades. Därför är människan inte att lita på. Därför ska vi inte sätta vårt hopp till mäktiga män. Istället kliver Gud in i berättelsen. Och den som har sitt hopp i Herren prisas salig.

Har du tänkt på att Jesaja förkunnar samma sak? Om ett nådens år från Herren. Har du tänkt på att precis detta gör Jesus till sitt uppdrag? I Lukas 4. Där, i synagogan. Där ser vi Jesu programförklaring. Hans linjetal. Här stakar han ut kärnan i sin verksamhet: ”Herrens ande är över mig, ty han har smort mig till att frambära ett glädjebud till de fattiga. Han har sänt mig att förkunna befrielse för de fångna och syn för de blinda, att ge de förtryckta frihet och förkunna ett nådens år från Herren” (se Jes 61). Ett glädjebud. För de fattiga. De som Jesus förklarar saliga i bergspredikan. De fattiga i anden. De som sörjer. De ödmjuka. De som hungrar och törstar. De barmhärtiga. De renhjärtade. De som håller fred. De som förföljs.

Budskapet gäller oss. Budskapet drar in oss. Vi får en ny chans. En chans att låta Guds rikes verklighet bli synlig i våra liv. I vår församling. I vår stad. Till vem sätter du din tillit? Och lika viktigt: till vem räcker du din hand?

Dag 13: Vittnesbördet

Läs Joh 17

I en tid av oro är det lätt att vi sluter oss. Vi värnar de som är som oss. Är man inne på sociala medier ser man en tilltagande polarisering. Folk som tycker likadant hittar ofta varandra, och i dessa möten kan tonen bli hård, ja nästan skoningslös mot de som tycker annorlunda. Svidande kritik riktas mot myndigheter, mot oliktankande, mot vemhelst som kan tänkas fylla funktionen av en syndabock. För någon måste ju bära skulden. Vi söker förklaringar. Vi vill förstå. Kontrollera. Bli trygga igen. Och så, i ett falskt skydd av en datorskärm i en lägenhet skrivs ord som splittrar. Som sårar. Som skadar.

Dagens kapitel ger oss en helt annan metod. En helt annan vision. I en tid av splittring och kamp är Jesu lärjungar kallade att stå tillsammans. Att bli ett, att vara i Kristus som Kristus är i Fadern. För vi tillhör inte denna värld. Vi ska därför inte låta oss dras med i de berättelser som den här världen berättar. Istället ska låta oss förvandlas genom förnyelsen av våra tankar. Varför? För att det finns inget starkare vittnesbörd.

”Se hur de älskar varandra och till och med är redo att dö för varandra”. Så lär man ha sagt om de första kristna. Det rimmar väl med Johannes uppmaning i 1 Joh 4:7–12. Vill du ta ett litet steg idag? Ett steg närmre att älska din nästa? Kanske innebär det att du inte skriver det du tänkt på Facebook. Kanske ringer du någon och ber om förlåtelse. Kanske väljer du att tänka goda tankar om någon. Kanske skriver du ett brev. Handlar åt någon. Jag vet inte. Men jag vet att det finns en väg. Om du vill. ”Those who pray together stay together”, som någon sa. De som ber tillsammans förblir tillsammans.

Dag 14: Bönen

Läs Luk 11:1–13

Under flera dagar har vi fått lära oss att be. Och vi avslutar med Jesu egna ord. Hur lär han sina lärjungar att be? När vi läser Lukasevangeliet ser vi hur Jesus drar in dem i den där spänningen mellan *redan nu* och *ännu inte* som vi redan sett hos Paulus. Låt ditt rike komma. För det är inte här fullt ut just nu. Så vi ber.

När Jesus fortsätter sin undervisning efter att han introducerat "Fader vår" ser vi en kvalitet hos bönen som jag tror att vi ofta måste påminna oss om. Nämligen att den inte tar slut. Den fortsätter. Håller ut. Bultar. Tills någon öppnar. Så kan vår bön också få vara. Jesus lovar oss inte omedelbara bönesvar. Jesus lär oss ett sätt att be mitt i livet. Mitt i krisen. Mitt i natten, där, utanför huset, på fel sida av den låsta dörren. Men vi ber med blicken riktad mot vår Fader. Som är i himlen. Som ger av sin helige Ande. Så att vi kan leva det liv vi är kallade till.

Så låt oss fortsätta att vara uthålliga i bönen. För den gör skillnad. Som Paulus säger i Kol 4:2–3: "Var uthålliga i bönen, vaka och be under tacksägelse. Be då också för oss att Gud öppnar en dörr för ordet, så att vi kan predika hemligheten med Kristus." Amen.